

fáradtságot és megnézné a «Magyar Pædagogia» tavalyi évfolyamának 9. számát, akkor meggyőződhetnék róla, hogy egy igénytelen pædagogus a higiena és iskolaorvosi állás hivatalos czime nélkül is rájuthat e bölcsességre, azaz nem is kellett rájuttania, mert réges régen megvalósulva látta minden józan iskola praxisában.

8. Az egészségtant vegyék fel a középiskola kötelező tantárgyai közé.

9. A szülék kapjanak az iskola részéről az év elején tájékoztatót a gyermekek testi nevelésére nézve. (Ez, úgy hisszük, csak akkor volna teljesen indokolt, ha az iskola általában útmutatást adna a családnak a házi nevelésre). — Szükséges továbbá, hogy a tanárok, illetőleg tanárjelöltek is tanuljanak egészségtant.

Ezek Schuschny kívánságai, és evvel kimerítettük tanulmányának ismertetését. Mindenesetre figyelemreméltó dolgozat ez is, csak az a kár, hogy szerzője buzgóságában gyakran kissé tulló a célzon.

WALDAFFEL JÁNOS.

Weszely Ödön: Stiliztika polgári iskolák számára. Budapest, 1894. Kiadja Lampel R. (Wodianer F. és fia) udv. könyvkereskedése. Ára 1 ft.

Tartalma, beosztása, az anyagnak inductiv tárgyalása megfelel a pædagogia követelményeinek s a tudomány színvonalának. A stilus törvényeinek feltüntetésére mindenkor irodalmi értékkel bíró olvasmányokból indul ki, főbb vonásaiban ismerteti azoknak tartalmát, szöveg-alatti jegyzetekkel megkönnyíti ennek minden oldalú megértését s ilyenformán biztos alapot építve a megismertetendő szabályok levonására külön fejezetekben csoportosítja a stilisztika elméleti részeit. Ezen menet által bő anyagot szolgáltat a gondolkodás foglalkoztatására, s a tanulók lelki közreműködésével vonja le a tárgyalat anyagból az általános igazságokat. Az olvasmányok gonddal vannak megválasztva s jellemzők a megfelelő szabályok gyakorlati szemléltetésére. Összes példái a tárgyalat olvasmányokból vannak merítve, mint valamely írásmű szerves részeiként szerepelnek s annak többi részeivel való eleven összefüggésekben foghatók fel. — Az elméleti rész világosan és szabatosan van tárgyalva; minden rész után rendszerező áttekintéssel. A tankönyv minden tekintetben megfelel a polgári iskolák tantervének. Az eddig megjelent azonos tárgyú engedélyezett tankönyvekhez képest nagy haladást tüntet fel, még pedig: 1. valamennyinél értékesebb, a szónak valódi értelmében irodalmi becsű olvasmányokból indul ki; 2. olvasmányai és elméleti része nem esetleges véletlenségből kerültek egymás mellé, hanem meg is felelnek egymásnak; 3. az olvasmányokat minden oldalulag megértetve, fejtegetve tárgyalja; 4. a közölt anyagról a szerző ezt állítja: «Az olvasmá-

nyok ne csupán a jó stilusnak legyenek példái, hanem egyuttal magyar nemzeti szellemet leheljenek, s ekkép a tanulóban a magyar észjárást és hazafiságot neveljék, s ezt az eljárást híven követte, nem hódolt kozmopolita szellemnek; még a levelekre való példák is (108 old.) megfelelnek ezen követelménynek; 5. írásbeli feladatok adására nemcsak megfelelő czímeteket, de arravaló anyagot is nyujt. Ezeknél fogva ezen könyvet polgári fiiskolák negyedik osztálya részére minden tekintetben alkalmasnak találok.

VÁRÓ BÉNI.

Wehner Gyula József: Kétszáz iskolai ének elméleti útmutatással népköiskolák használatára. Három füzet.

A pädagogiai irodalom terén feltűnő jelenség az iskolai énekeskönyvek elszaporodása. Örvendetesnek tekinthetjük e jelenséget már azt is, mert azt mutatja, hogy az énektanításnak fontosságát mindinkább kezdik belátni és mert az iránta való érdeklődésről tesz tanúságot. Viszont azonban megvan e dolognak a maga árnyoldala is, mert a produktio gyorsaságával nem tart lépést anuak minősége, jósága. Wehner Gyula, fő- és székvárosi elemi iskolai igazgató három füzetes énekkönyvről azonban nem állíthatnók azt, hogy a gyors produktio terméke lévén, nem ütné meg azt a mértéket, melyet ilynemű művekre felfozoktunk állítani. Értelmes és zeneileg képzett néptanító egészen jól hasznát veheti, kivált, ha az alább elmondandókat figyelembe veszi:

Első sorban u. i. azt kifogásolom e műben, hogy Wehner úr már az első osztályban hangjegyekből énekeltet. A hangjegyekből való éneklés túlhaladja a hatéves gyermek értelmi erejét: hiszen a betűket is csak most kezdi tanulni! Ezért azt ajánlanám, hogy az első osztály számára kiszabott anyagot használja fel a tanító a második-, a másodikét a harmadik osztály számára, stb. Ha az V. és VI. oszt. növendékei eléggé intelligensek, az ügyes tanító hozhatja a VI. osztálynak szánt anyagot is, ha ez nem volna lehetséges, seba! Inkább keveset, de jól!

A hely szüke nem engedi, hogy a munka egyéb hiányainak avagy előnyeinek részletezésébe bocsátkozzam, de mindenesetre dicsérőleg kell felemlítenem azt a körülményt, hogy a hangjegyek ismertetését Wehner úr e-vel és nem c-vel kezdi, a mi a kis gyermekek hanganyagának jobban megfelel. Viszont hibáztatnom kell, hogy különböző zenei fogalmakkal nagyon is korán ismerteti meg tanítványait. Így nagyon is korainak tartom a $\frac{1}{4}$ -ütem tárgyalását, a dinamikai jelek, az emelő és szállító jegy ismertetését, mert mind ezek azon fokon, melyen Wehner úr felvette, messze túlhaladják a gyermekek felfogó képességét. Ugyanezt kell mondanom számos énekszámrról is. Meg kell még mondanom azt is, hogy